

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 304/2017
02.03.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Катарине Манојловић Андрић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирјана Балабановић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 4023/16 од 17.11.2016. године, у седници већа одржаној 02.03.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 4023/16 од 17.11.2016. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови П 865/14 од 12.09.2016. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде материјалне штете, и то изгубљене зараде, исплати износ од 7.400 USA долара, у динарској противвредности, по средњем курсу који утврђује Пословна банка на дан исплате, док је, ставом другим изреке, тужени обавезан да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у износу од 216.156,00 динара.

Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Гж 4023/16 од 17.11.2016. године, ставом првим изреке, усвојио жалбу туженог и преиначио првостепену пресуду тако што је одбио тужбени захтев, а ставом другим изреке одбио и захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено, преко пуномоћника, изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао правилност побијане пресуде на основу члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2) Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...55/14 – у даљем тексту: ЗПП) и утврдио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге битне повреде поступка због којих се ревизија може изјавити у складу са чланом 407. став 1. ЗПП.

У правноснажно окончаном поступку је утврђено да је, дана 15.05.2001. године, на магистралном путу Београд – Нови Сад, тужилац повређен у саобраћајној несрећи до које је дошло искључивом кривицом ВВ који је управљао теретним возилом осигураним код туженог. Том приликом тужилац је задобио тешке телесне повреде због којих је био неспособан за рад у јуну и јулу 2001. године. У време повређивања тужилац је радио у ..., а саобраћајна незгода се догодила док се налазио на годишњем одмору. Тужилац се три месеца лечио у Србији где није отварао боловање. Тужилац је доставио потврду, према којој је његова месечна зарада у ... била 5.180.000,00 динара BYR, што је једнако износу од 3.700,00 USA долара. Првостепени суд је током поступка затражио извештај од фирме у којој је тужилац радио о томе да ли је тужиоцу исплаћена накнада зараде за јуни и јули 2001. године, али је утврдио да организација од које је тражен извештај више није уписана у бази јединственог државног регистра правних лица.

Првостепени суд је, на основу утврђених чињеница, позивајући се на одредбу члана 193. став 1. Закона о облигационим односима, усвојио тужбени захтев и туженог обавезао да тужиоцу накнади материјалну штету по основу изгубљене зараде за два месеца у укупном износу од 7.400 USA долара, у динарској проитвредности, с обзиром на то да је тужилац у јуну и јулу 2001. године био неспособан за рад.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев налазећи да тужилац током поступка није пружио доказе којима би доказао чињеничне наводе тужбе и битне чињенице од којих зависи остваривање права на накнаду изгубљене зараде у утуженом износу, а на чији значај је указано у решењу истог суда Гж 3224/14 од 16.10.2014. године, којим је укинута прва првостепена пресуда донета у овој парници. По налажењу другостепеног суда, тужилац је, сагласно одредбама члана 7. став 1, члана 228, члана 229. став 1. и 231. став 2. ЗПП, био дужан да докаже да ли се износ од 3.700 USA долара односи на његову нето или бруто зараду, те да ли је од иностране фирме код које је радио остварио право на накнаду за време привремене спречености за рад и колико је она износила, јер се на основу изведених доказа није могла поуздано утврдити висина реалне штете коју је претрпео.

У складу са одредбама члана 7. став 1. и 228. ЗПП, странке су дужне да изнесу све чињенице на којима заснивају своје захтеве и да предложе доказе којима се утврђују те чињенице. Одредбом члана 229. став 1. истог закона је прописано да доказивање обухвата све чињенице које су важне за доношење одлуке. Према одредбама члана 231. ЗПП, ако суд на основу изведених доказа (члан 8.) не може са сигурношћу да утврди неку чињеницу, о постојању те

чињенице примениће правила о терету доказивања (став 1.), а терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остваривање права, ако законом није другачије прописано, сноси странка која тврди да има неко право.

Расправно начело које је постало доминантно у парничном поступку, предвиђа да ће суд формирати чињеничну подлогу за одлучивање о основаности захтева само на основу чињеница које су странке изнеле и доказа које су странке предложиле, ако законом није другачије прописано. Проширење домена расправне максиме у парничном поступку, које је довело до ограничења официјалних овлашћења суда, реално је повећало могућност да по спровођењу доказног поступка и оценом изведених доказа суд није у стању да формира став о постојању чињеница од којих зависи одлука о тужбеном захтеву, што се догодило у конкретном случају. Наиме, правилан је закључак другостепеног суда да се само на основу потврде предузећа у ... у коме је тужилац радио није са сигурношћу могао утврдити тачан износ штете коју је тужилац трпео због двомесечног одсуства са рада. Тужилац у току поступка није доставио уговор о раду код страног послодавца и доказе о томе да ли се износ од 3.700 USA долара, наведен у потврди, односи на бруто или нето зараду, нити је доказао да ли је од стране фирме код које је радио остварио право на накнаду за време привремене спречености за рад. Из извештаја који је суд прибавио 2015. године произлази да је фирма у којој је тужилац радио брисана из регистра правних лица, али треба имати у виду да је штетни догађај био још 2001. године, да је након тога тужилац извесно време наставио да ради код истог послодавца у ..., те да је тако имао могућност да благовремено прибави доказе на околности висине штете коју је претрпео. Према правилима о терету доказивања прописаним у члану 231. ЗПП, странка која тврди да има неко право сноси терет доказивања чињенице која је битна за остваривање тог права.

Имајући у виду све изложено, правилно је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев примењујући правила о терету доказивања и у том погледу у својој одлуци навео разлоге које у свему прихвата и овај суд.

Врховни касациони суд налази да је другостепени суд у својој одлуци погрешно закључио да је на основу вансудског поравнања тужилац у потпуности обештећен и у погледу захтева за исплату накнаде материјалне штете за изгубљену зараду о којој је одлучивано у овој парници, а не само на име накнаде нематеријалне штете и материјалне штете на возилу. На неправилан закључак суда који је настао погрешним тумачењем садржине вансудског поравнања од 24.01.2005. године, указује и то да тужени није оспоравао основ тужбеног захтева, већ само висину тражене накнаде за изгубљену зараду. Међутим, како је побијаном другостепеном пресудом правилно одбијен тужбени захтев због тога што тужилац није доказао битне чињенице од којих зависи остваривање његовог права на накнаду материјалне штете у виду изгубљене зараде у утуженом износу, Врховни касациони суд сматра да погрешан закључак другостепеног суда о садржини вансудског поравнања не може утицати на исход ревизијског поступка.

Из наведених разлога, на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић